

MYSTERIÓZNÍ PŘÍBĚH
S PRVKY HORORU

STRÁŽKYNĚ METSAN VALO

WENDY WEBB

AUTORKA BESTSELLERŮ DCERY JEZERA A PRÍZRAKY BRYNN WILDEROVÉ

STRÁŽKYNĚ METSAN VALO

Text copyright © 2021 by Wendy Webb

This edition is made possible under a license arrangement originating with Amazon Publishing, www.apub.com, in collaboration with Kristin Olson Literary Agency s.r.o.

*Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu nakladatele.*

Translation © Jitka Fialová, 2023

Cover © Damon Freeman, 2023

© DOBROVSKÝ s. r. o., 2023

ISBN 978-80-277-3972-1 (pdf)

STRÁŽKYNĚ METSAN VALO

WENDY WEBB

přeložila Jitka Fialová

VENDETA

*Mým finským předkům,
zvláště mé babičce Elmě Herrala Maki*

Prolog

Opřená o kmen prastarého stromu, vzhlížela ke hvězdám, jejichž světlo k ní pronikalo klenbou větví neuvěřitelně vysokých borovic, které se, černé a zadumané, ostře rýsovaly proti noční obloze. Když se v ten den do lesa zatoulala, šerit se teprve začínalo a trvalo dlouho, než modré a nachové odstíny soumraku zhoustly v inkoustově černou tmou. Tehdy tam ještě bylo bezpečno.

Z domu není radno odejít krátce před setměním – to dobře ví: babička ji před tím mnohokrát varovala –, tentokrát však její pozornost upoutalo světlo. Zprvu viděla jen sotva patrné slabé mihotání, ale když po pěšině zamířila k lesu a došla po ní až do rokle, kde na jaře narazila na medvědice se dvěma medvíďaty, bylo mnohem silnější.

Tancovalo mezi stromy, poletovalo sem a tam jako plamínek pochodně. Natolik ji zaujalo, že si uvědomila, jak hluboko do lesa ji zavedlo, až když se rozhlédla a zjistila, že pěšinka zmizela. Nikde ji neviděla ani nevěděla, odkud se na to místo vlastně dostala. A pak světlo zhaslo.

Padla tma. Od borovic k ní okamžitě dolehly tiché hlasy. Nedokázala rozeznat, co si šeptají, ale ozývaly se ze stále větší

blízkosti. Znějí šťastně? Zlověstně? Nebo že by to snad byl zpěv? Pozorně poslouchala a tajila přitom dech, jako by je i nádech či výdech mohly přehlušit. Poté co hlasy znovu zesílily, se pokusila schovat se, nenápadně se ztratit u kmene mohutného stromu. Ty, kteří tam šeptali, rozhodně netoužila spatřit.

Zavřela oči. Když je opět otevřela, byli všude kolem ní.

Kapitola první

Klíčem nešlo otočit. Annalise vzala za starodávnou masivní kovanou kliku, zdobenou složitou spleť spirál a kruhů, a začloulmala jí. Budila respekt, stejně jako celé dveře z těžkého letitého dubového dřeva, nahoře klenuté do oblouku. Teď se odmítaly pohnout.

„Někdy se zaseknou.“

Annalise se přes rameno podívala na Martina, správce, který běhu času očividně dokázal vzdorovat stejně úspěšně jako ty dveře.

„Vzpomínám si,“ pravila a usmála se na něj. „Zřejmě i proto se nikdy nezamykaly.“

„Ukaž, já to zkusím,“ nabídl se a vzal jí klíč z ruky. Rázně dveře přitáhl a zároveň klíčem otočil. V zámku cosi slyšitelně cvaklo a všechno do sebe správně zapadlo. Když Martin do dveří strčil a udělal krok stranou, Annalise se neubránila pocitu, že právě otevřel dveře do jejího dětství.

Metsan Valo. „Lesní světlo“, tak její praprarodiče nazvali tento dům, hotovou pevnost, hned poté co ho postavili na ostrově Ile de Colette v Hořejším jezeře nedaleko místa, kde se na jeho

břehu nalézá oblíbené turistické letovisko Wharton. Když na ostrov přijeli, aby tam zapustili kořeny, byl les kolem domu ještě neprostupnější, temnější, ba dokonce hrozivější než nyní. „Plný přízraků, démonů a nebezpečí“, jak jí vyprávěla babička. V době, kdy Metsan Valo dokončili, se sekery dřevorubců do starých velikanů ještě nezařaly a záhady a moudrost dál prostupovaly zemi, vodu i oblohu.

Annalise se zatajeným dechem vešla do haly a zvedla oči ke stropu o dvě patra výš. Když se pak zastavila na prahu hlavní místnosti, viděla, že stále vypadá téměř tak, jak si ji pamatuje. Na podlaze tmavé dřevo, vybledlé stářím. Na stropě se napříč táhnou mohutné trámy, které před několika generacemi vytesali z majestátních kmenů. Obrátila se ke kuchyni. Jak jí paměť napovídá, snad ještě nikdy se nestalo, aby zdejší velká kamna vychladla. Do zdi je tam zabudovaná pec, v níž se topí dřevem. Nad jídelním stolem, k němuž se může posadit najednou dvanáct lidí, visí na řetězu těžký železný lustr. Krb z kamenů, jež sem její předkové přivezli z vlastních pozemků, se zvedá až do stropu.

A ta vyhlídka! Díky stěně prosklené od podlahy až nahoru se před Annalise táhne do dálky trávník, který Martin už dlouhá léta pečlivě udržuje. Zatímco se zelená plocha zvolna svažuje k molu a širé jezerní hladině, z obou stran ji obklopuje hustý les. „Čarovný hvozd“, tak o něm babička mluvila. Jezero dnes působí hrozivě: šedá voda je rozbouřená a až *sem* neustále doléhá rachot, s nímž vlny narážejí na skalnatý břeh. Ten pohled Annalise vyrazil dech, jako vždycky.

Annalise, pro přátele „Anni“, to místo připomíná scény z *Pána prstenů* nebo v poslední době ze *Hry o trůny*. Dům – pevná masivní stavba odolávající věkům, vybudovaná z obrovských kmenů

a kamene a obklopená bujnou divokou přírodou – však neměl větru a dešti pouze vzdorovat. Měl jim *poroučet*.

Sice dnes vypadá téměř tak, jak si ho Anni pamatuje, ale buď v ní jiný pocit než dřív. Jako malá v něm viděla pevnost, která ji chrání před světem tam venku. Tou jistě zůstal, z nějakého důvodu však ztratil lesk. Podepsal se na něm pokročilý věk. Čalouněná pohovka i židle jsou uprostřed poněkud prosezené a za desítky let, kdy předními okny dovnitř proudilo slunce, ozdobné polštáře vybledly. Vzduch je zatuchlý, jako by tady, v pasti čtyř stěn, vězel odedávna. Ovšem něco takového prostě není možné. Je to pár dnů, co mummo zemřela – ani ne týden.

Anni se rozšířily oči, sotva na konferenčním stolku před krbem zpozorovala televizor s plochou obrazovkou. Kdy to mummo vzdala a pořídila si vymoženosti moderní doby? Anni se otočila a nahlédla do kuchyně. Opravdu, v kuchyňské stěně u dřezu je zabudovaná myčka nádobí. A ta stěna je taky nová?

Uběhlo už hodně času od doby, kdy zde Anni byla na návštěvě naposled.

Martin zvolna přecházel od okna k oknu, otevíral je a pouštěl dovnitř čerstvý vzduch. Chladný závan vtrhl do prostoru, jako by se v něm větřík rozhodl usadit natrvalo.

„Hrozně brzy to tu zatuchne,“ poznamenal Martin a podíval se jí do očí. Ty jeho byly bystré, modré, stále stejně průzračné jako jezero, i když obličej měl samou vrásku – svědčily o tom, že celý život pracuje venku, na slunci a čerstvém povětří. „Když tu teď jsi, dům zase ožije.“

Jako by na ni Metsan Valo čekal. Anni přešel mráz po zádech, ale ten pocit ze sebe setřásla. Dnes nic takového nepřipustí.

Jak přecházela z jedné místnosti do druhé, ozvěna kroků jí připomínala chvíle plné lásky i ztrát, které ve zdejším vzduchu

přetrvávaly. Divže neslyšela své dvojče, bratra Thea, jak se směje, když po dni stráveném u vody spolu utíkali zpátky do domu, kam s sebou přinesli písek a slunce.

Theo představuje její protipól jak temperamentem, tak vzezřením: světlolasý a modrooký, s pletí se sklonem k pihám, která se na slunci snadno spálí; naproti tomu ona – snědší, s kaštanovými vlasy a tmavýma očima – se může klidně opalovat bez obav. Theo je odjakživa optimista, a dokonce i nejvážnější situaci pokaždé dovede prosvětlit nějakou příhodnou poznámkou. Přátelský, společenský a srdečný, takže kam vkročí, tam vnese dobrou náladu. Anni je vážnější než její bratr, tišší. Názory si nechávala pro sebe už jako malá. Spokojeně si sama hrála v lese, kde jí vítr šeptal stále nová tajemství. Theo chtěl být jen s ní, plavat, sbírat kamínky na břehu jezera nebo prozkoumávat rozsáhlé pozemky, které jejich babička vlastnila, a prožívat přitom dětská dobrodružství.

Jejich matka jim říkala „jin a jang“. Opačné síly, jistě, ale navzájem spojené.

Theo sem brzy přijede. Stejně jako ostatní členové rodiny.

„Vezmu ti kufr.“ Martinova slova jí přetrhla nit vzpomínek, takže skončily na podlaze jako skleněné střepy. Uchopil dvě velká zavazadla a stoupal do schodů.

„Martine, to zvládnou sama,“ protestovala Anni a natáhla k nim ruce.

Usmál se na ni přes rameno. „Nesmysl. Je mi potěšením. Vždycky bylo.“

Šla za ním po velkém schodišti, jehož každý schod tvořila kláda přeříznutá napůl a tak hladká, že se leskla. Anni jela rukou po černém kovaném zábradlí, studeném a na dotek hladkém, kterému kovář dal tvar spirály. Zastavila se a chvilku se přes zábradlí dívala zpátky dolů, do velké místnosti pod sebou.

„Ostatní přijedou už dnes?“ zeptala se a hned v duchu viděla, jak se tichý dům plní lidmi, kteří si sdělují, co je v životě potkalo – vytahují ty zážitky z hloubky, jako když se z bahnité zátoky zvedá kal. Při té představě se jí sevřel žaludek.

„Dost brzo, ale dnes večer ne,“ odpověděl Martin a podíval se na ni, jen co zahruli na dlouhou chodbu. „Snad zítra nebo pozítří. Nějakou dobu tady budeš mít klid, než sem vpadne ten dav.“ Otevřel dveře do hlavní ložnice.

„Sem ne,“ zastavila ho Anni, sotva nahlédla dovnitř. Obrovská postel s bohatě zdobeným čelem byla stále tak mohutná a impozantní, jak si ji pamatovala. „Babiččin pokoj nechci.“

„Je tu čisto a uklizeno,“ namítl Martin trochu uraženě. „Když jsme dostali zprávu, že přijedeš, Meri a já jsme dohlédli, aby všechny místnosti –“

Anni mu položila ruku na paži. „Samozřejmě, jak jinak. Dům vypadá báječně. Možná bude tenhle pokoj chtít máma nebo teta Gloria. Já si prostě nedovedu představit, že bych tu spala.“

Usmál se. „Jako bys tady jako holka nespala tolikrát. Stačilo, aby jednou zahřmělo, a už jsi sem přes chodbu letěla.“

Anni hned uviděla sebe sama, jak leží tady v posteli se svou babičkou. „Mummo“, finsky *babička*, jak jí s Theem vždycky říkali, spávala – v zimě, v létě – ve flanelové noční košili. Vzala Anni do náruče a přitiskla ji k sobě.

„Hromu se bát nemusíš,“ ubezpečovala ji. „To jen duní nebe. Bohové se možná zlobí. Ale ne na nás. A teď určitě chceš slyšet nějaký příběh.“

Anni se k ní přitulila a babička vyprávěla staré příběhy o přízracích, elfech a skřítcích. Vnučka brzy usnula, ukolébána vůní babiččina ložního povlečení – vůní levandule. Cítí ji i teď. Ta vůně se však rozplynula ve vzduchu, jakmile Martin dveře zavřel.

„Takže jako obvykle?“ zeptal se.

„To bude dokonalé.“ Zmohla se na úsměv.

Přešli chodbou k vedlejšímu dveřím. Jen Anni překročila práh, zavalila ji lavina dalších vzpomínek z dětství. I její postel má čelo vytesané ze stromů poražených na zdejších pozemcích. Leží na ní červenobílá prošíváná přikrývka, stejně jako dřív. Kulatý koberec, který babička utkala ze starých látek, ponechali uprostřed pokoje. Psací stůl stojí u okna, přesně jako vždycky. Anni prolétlo hlavou, jestlipak v dolní zásuvce ještě najde časopis, který četla jako teenager.

Na stěně visí televize s plochou obrazovkou. Když si jí Anni všimla, trhla hlavou. Připadalo jí, že je to něco cizího, co sem nepatří, stejně jako ta v obývacím pokoji. Jako by se sem přenesla z budoucnosti.

„Co ty televize?“ zeptala se Anni Martina.

Pokrčil rameny. „Loni se okres konečně postaral, aby sem zavedli širokopásmový internet,“ řekl.

Anni spadla čelist. „Děláš si ze mě legraci? – Až sem?“

„V rámci nové státní iniciativy, která má zajistit vysokorychlostní připojení i opravdu odlehlým, vzdáleným krajům. Nějak to souvisí s vyrovnáváním rozdílů v dovednostech dětí. Ve znalostech. Nebo ještě nějakých jiných nerovností.“ Zasmál se. „Chtějí, aby děti, které žijí tady, měly stejné příležitosti jako ty ve velkoměstě.“

Anni se na něj podívala přimhouřenýma očima. Ano, asi je to skvělé pro lidi, kteří na ostrově žijí trvale, ale trochu ji to zneklidňuje – jako by do jejího útočiště, kde na ni svět předtím nemohl, vtrhla drsná realita. Navíc se tím ty televizory nevysvětlují.

„Mummo se dívala na televizi?“ zeptala se ho.

„Tvoje babička usoudila, že přišel čas pozvat do Valo jednadvacáté století,“ řekl. „Proto změnila názor, nechala sem zavést internet

a pořídila televizory. Zamilovala si britské detektivky. Zvlášť ty, v nichž se kněz z malé farnosti snaží vodit za nos konstáblý.“

Představa, že mummo u televize v pohodě kombinuje horké brandy s otcem Brownem, Anni potěšila. S úsměvem se podívala na Martina, a viděla, že si otírá slzy. Položila mu ruku na rameno.

„Já vím...,“ řekla.

Odkašlal si a zadíval se do pokoje. Ticho se na ně sneslo jako letní déšť a naplnilo prostor vším, co zůstalo nevyřčené. Ten okamžik obsáhl celý život strávený v Metsan Valo.

„Jsem rád, že jsi tady,“ pravil Martin konečně. „My oba. Vyдалa ses sem jako první, přestože tě čekala cesta až z druhé strany zeměkoule. Někdo by se mohl ptát, proč asi. Proč ti ostatní neskočili do auta a nepřijeli okamžitě.“

Anni pokrčila rameny.

Martin její kufry postavil a obrátil se k odchodu. „Potřebuješ teď ještě něco jiného? Třeba něco k pití?“

Myslí opravdu na všechno. „Ne, děkuji.“

„Meri peče k večeři kuře. Bude okolo páté. A jinak, má zlatá... Sama dobře víš, kde tady všechno je.“

Anni se Martinovi dlouho dívala do očí. „Bez ní je tady tak prázdný,“ řekla.

Přikývl. „A vždycky bude. Ale teď ten dům zaplníš ty.“

Anni pálily slzy v očích. „Jenom...“ Zarazila se. „Chtěla jsem s ní strávit několik měsíců. Už jsme to měly všechno připravené.“ Ta slova se z ní vyhrnula v jednom dlouhém proudu, který ukončil až vzlyk.

Martin jí položil ruku na rameno. „Já vím,“ řekl. „Chystali jsme se na tvou návštěvu. Každý je z toho v šoku. Přišlo to tak náhle. Ne *nečekaně*, ale *náhle*. Všichni jsme si mysleli, že budeme mít víc času.“

V Anni vybublal hněv, přesně tak, jako když jí Martin poprvé zavolal. Babička zemřela po nemoci, o které nikomu neřekla.

Martin jí stiskl rameno a zavřel za sebou dveře. Anni poslouchala, jak ozvěna na chodbě opakuje jeho kroky. Chvíli zůstala nehybně stát, rozhlížela se po pokoji a nevěděla, do čeho by se měla pustit. Nakonec si lehla na postel, hlavu položila na polštář a protáhla se. Je teď přesně na tom místě, odkud vidí, jak se horní větve koruny borovic a dvou obrovských černých ořešáků kymácejí ve větru. Jsou to *její* stromy – právě *to* si o nich jako dítě myslela. Kolikrát se za ta léta, když tady ležela v posteli, fascinovaně dívala z okna?

V té chvíli měla pocit, že jí ty stromy teď snad mávají na přivítanou. Čekaly na ni. Celý les na ni čekal. Jako by říkal: „Vítej doma, Annalise.“

Kapitola druhá

Annalise právě vybalovala, věšela košile na ramínka a spodní prádlo ukládala do zásuvek, když uslyšela, že zahřmělo. A najednou se snad díky *tomu* tady zase cítila doma. Vrátil se jí klid. Bouřky do těchto končin přicházejí často. Její pokoj v Metsan Valo se nachází v rohu domu, proto má okna do dvou stran. Anni je všechna otevřela, aby vítr mohl dovnitř zavát svěží, čerstvou vůni deště.

Zabořila se do čalouněné pohovky poblíž oken, nohy si dala nahoru, lehkou deku přitáhla k tělu a opřela si hlavu. Brzy jí začala padat víčka a byla příliš těžká, než aby Anni s ospalostí bojovala. Nevěděla, jestli za to může dlouhá cesta přes tolik časových pásem, nebo nesmírná tragická ztráta, která přišla náhle, právě v době, kdy se babičku chystala navštívit, ale ať za to mohlo cokoli, únava ji přemohla. Upadla do neklidného spánku.

Zdálo se jí o mummo, Theovi a jejich dětství. Letní měsíce tady trávili prostě a bezstarostně, netížily je aktuální události doby, touha po penězích ani pocit, že jejich čas se krátí.

Když oči znovu otevřela, byla všude tma. Vstala z pohovky a vyšla na chodbu, ani se neobtěžovala rozsvítit. Jakmile se lehkými kroky po chodbě přiblížila ke schodům, uviděla, že z kuchyně vychází

slabá záře. Martin a jeho manželka Meri seděli u stolu, zabrání do hovoru. Anni se zastavila nahoře na schodišti a poslouchala.

„Nelíbí se mi to,“ řekla Meri.

„Zlato, mně taky ne,“ souhlasil s ní Martin a položil svou ruku na tu její.

„Víš něco?“

Martin zavrtěl hlavou. „S detaily se mi nesvěřila.“

„Nelíbí“? – Co asi? lámala si hlavu Anni. Ale poslouchat je dál potají jí bylo nepříjemné, proto si odkašlala a vykročila dolů po schodech. Martin i Meri k ní zvedli obličej a usmáli se.

„Tady ji máme!“ zvolal Martin.

„Prostě jsem usnula,“ vysvětlila Anni a sedla si k nim ke stolu. „Omlouvám se, že jsem zmeškala večeři.“

„Děvenko, máš hlad?“ zeptala se Meri. „Kuře je ještě teplé.“ A hned vstávala.

„Děvenko“. Meri a Martin jí tak vždycky říkali. Tak mladá už dávno není, ale to oslovení jí nevadí. Díky tomu si připadá doma.

„Můžu si ho vzít sama,“ nabídla Anni.

Meri zakroutila hlavou. „Nesmysl. Udělám to ráda.“

Anni odsunula židli vedle Martina a usadila se na ni. Meri zatím poletovala kolem pečeného kuřete a zeleniny. Vrátila se s talířem a postavila ho před Anni. Potom vzala tři skleničky a rychle z ledničky vytáhla lahev vína.

„Vypadá báječně!“ podotkla Anni a hlady jí zakručelo v břiše. Už si ani nepamatuje, kdy naposled něco snědla. V letadle? To bylo skoro před čtrnácti hodinami. Po prvním soustu se na Meri usmála. „Po tvém vaření se mi stýskalo.“

Meri se rozzářila. „Děvenko, nám se stýskalo *po tobě*.“

Opravdu to bylo dávno. Od doby, kdy Anni byla v Metsan Valo naposled, uplynula celá léta. Když o tom teď uvažuje, čas

strávený jinde jí na jednu stranu připadá dlouhý jako celé věky, ale zároveň krátký jako okamžik. Měla se sem vracet častěji. Padl na ni pocit viny a pevně ji sevřel. Pronásledoval ji už od chvíle, kdy se dozvěděla, že mummo zemřela.

Meri nalila víno.

„Na tvůj návrat!“ řekl Martin a pozvedl sklenici.

Všichni tři si přitukli.

Zatímco se Anni hltavě pustila do pečeného kuřete se zeleninou, povídali si o tom, jak se jí cestovalo, o aktuálních událostech a čemkoli jiném než o tématu, kterému se nakonec nebudou moct vyhnout. Ve vzduchu se vznášelo tolik kontroverzních problémů, že začínalo být dusno.

Meri vzala od Anni prázdný talíř a příbory, naskládala je do myčky nádobí, přidala kapsli a myčku zapnula. Anni se nad tím pousmála. Nikdy ji nenapadlo, že uvidí, jak Meri obsluhuje myčku nádobí. Ústupek moderní době. *Svět se mění*, pomyslela si. Dokonce i Metsan Valo.

Martin mrkl na hodinky. „Asi je čas jít spát,“ prohodil. Když se zvedal na nohy, zasténal. „Dobře se vyspi, děvenko.“ Láskyplně rozcuchal Anni vlasy nahoře na hlavě a usmál se na ni.

„Budeme v chalupě, kdybys něco potřebovala,“ řekla Meri a vykročila za ním.

„Dobrou noc,“ rozloučila se Anni. „A děkuji za všechno. Je dobré být zase doma.“ Ta slova jí málem uvázla v hrdle.

„Je dobře, že tu jsi,“ dodala Meri a pokývala hlavou.

Potom se za nimi dveře zavřely. Odešli. V místnosti zavládlo ticho a samota.

Co teď? Anni si pohrávala s myšlenkou, že si pustí televizi tady, ale pak dala přednost svému pokoji. Je to takové hnízdečko, jehož čtyři stěny ji chrání. Anni ještě nikdy nebyla v Metsan

Valo sama přes noc, vlastně nikdy tam nebyla sama, a prázdnota v domě byla hmatatelná. Zároveň v ní však vzbuzoval pocit, že je živý a plný pohybu, protože na tmavých chodbách cosi šelestilo. Anni nejistě stoupala zpátky po schodech a oddechla si, až když za sebou zavřela dveře.

Našla dálkový ovladač a zapnula televizi. Právě běžely regionální zprávy z nejbližšího velkého města. Anni se převlékla do pyžama, vklouzla do postele a narovнала si za záda polštáře, o které se opřela.

Za moment si ale uvědomila, že se probouzí. Ocitla se v té zvláštní chvíli, která je jakoby z jiného světa, na pomezí mezi spánkem a bděním. Měla pocit, že její vnitřní já ožívá a z míst, kam ho předtím zanesly sny, se vrací do jejího těla.

Ucítila pod sebou nerovný, drsný povrch, což si nedovedla vysvětlit. Co se to děje? Když otevřela oči, uviděla, co ji píchá. Jehličí borovic. Vyhrabala se na nohy a rychle se rozhlédla – je venku. V lese. Proboha, jak se sem dostala?!

Anni se rozbušilo srdce. Snažila se zorientovat. Les byl hustý a tmavý, ale když zvedla oči, spatřila, že se ve vesmíru třpytí miliony hvězd. Nízko nad obzorem visel měsíc v úplňku.

A pak to uslyšela. Hlasy. Hlášky. Smích všude kolem.

„Je tady!“ volaly. „Vrátila se!“

„Pojďte sem k nám!“

„Sem! Cožpak tu hudbu neslyšíte?“

Anni ji slyšela. Prastarou melodii, která jako by přicházela z jiného místa a času. Ale Anni měla dost rozumu na to, aby se za ní nevydala.

Zdejší hvozd obývají zvláštní bytosti, které nahánějí strach. Ví to už od dětství. Mummo jí zas a znovu vyprávěla staré příběhy o těch, kteří žijí v lese a ve vodě. „Vaki“, jak je nazývala, jsou ve

stromech, ve skalách i ve vodě. Nevidíte je, ale dokážou přivolat nemoc, nebo vás naopak uzdravit, uškodit vám, anebo pomoci – jak je právě napadne. Jsou strážci všeho v přírodě, od zvířat v lese po stromy, rostliny, skály a půdu, chrání vodu a všechny ryby – vše, co v ní žije. Jsou strážci větru, ohně, země i moře. Všechno v přírodě má své vaki. S výjimkou lidí.

Dnes v noci zřejmě nebudou v nijak zvlášť přívětivém rozpoložení.

Mummo Anni a Thea varovala, aby vaki chovali v úctě. Mají jim beze slov poděkovat za ochranu, kdykoli vejdou do lesa. Požádat je o klidnou plavbu, když se v kánoi vydávají na vodu. Anni a Theo jako děti viděli, jak mummo hází do jezera korunní plátky anebo nosí do lesa jídlo a pití. Pro mummo byli vaki skuteční, ne pouhé postavy z lidových příběhů. Ženy z jejich rodu s vaki uzavřely dohodu už před dávnými časy, prozradila jim mummo, a přenesly ji sem, do nové země, do nového domu, na toto území.

Anni v dětství věřila, že babiččiny pověsti jsou pravdivé, ba víc než to: že se týkají pouze jejich rodiny; že vaki mají jen *oni*, ve vlastním kouzelném světě v Metsan Valo. Když trochu povyrostla, dozvěděla se, že o malých bytostech si vyprávějí lidé v mnoha kulturách. S úžasem poslouchala děsivé irské legendy, které varují před vílami – příběhy o tom, jak se lidé v lese dostali do začarovaných kruhů a už je nikdo nikdy nespatriil nebo jak se v lese pozdě v noci připojili k tanci a stihla je kletba, takže tam musí tancovat věčně. Jejich pověsti zněly velmi podobně jako ty babiččiny.

Je to pravda, nebo pouhá legenda? Anni na to nezná odpověď, ale tady v Metsan Valo se pravda a legenda zřejmě proplétají.

V dospělosti Anni na ty mýty bezmála zapomněla, ale teď, tady, se k ní vracejí s živými detaily. Dala se na útěk. Zakopávala

o kořeny a kameny, bosé nohy ji silně bolely. Zanedlouho vyběhla z lesa na dvůr, kde stojí na stráži dům Metsan Valo. Její bezpečné útočiště. Uvnitř se všude svítilo a v kontrastu s temně modrou oblohou se ta záře zdála ještě jasnější. Ale když se Anni na dům zadívala pozorně, uviděla něco divného. Jevil se mohutnější, zvedal se do výšky téměř hrozivě a lehce se chvěl. Jako by byl živý a dýchal.

Kdo tam rozsvítil? – Martin? Všude byla tma, když šla Anni spát.

V tom okamžiku jí na tom nezáleželo. Bylo jí jedno, kdo rozsvítil; nic nedbala, že dům vypadá neobvykle, jako začarovaný. Je to *domov*, třebaže se ho zmocnila nějaká divná síla. Musí dovnitř – a hned. Rozběhla se k němu ještě rychleji a už měla verandu téměř na dosah, když ji najednou něco silně zatáhlo za pyžamo a prudce do ní strčilo, takže upadla dozadu na tvrdou zem a uhodila se do hlavy.

Ty hlasy ji obklopily. A potom je uviděla – vaki, miniaturní bytosti. Poletovaly kolem ní, tancovaly v kruhu za doprovodu hudby, která patří do jiné doby. Možná se Anni teď nachází právě v ní. Zavřela oči, připravená smířit se s čímkoli, co pro ni osud uchystal.

Oči pak otevřela a rychle se posadila, celá zpocená, s prostěradlem omotaným kolem nohou. Natáhla ruku k lampičce na nočním stolku a rozsvítila. Srdce jí bušilo, a když popadla dech, uvědomila si, že tam potichu bzučí televize.

Takže to byl sen.

Hodiny ukazovaly čtyři čtyřicet čtyři. Sáhla po sklenici vody na nočním stolku a trochu se napila, pak vyklouzla z postele a lehkými kroky šla do koupelny postříkat si studenou vodou obličej. Potom zamířila k oknům a roztáhla záclony. Venku je vidět les,

přesně jako vždycky. Dvůr. Za ním se mihotá jezero. Nikde nic zvláštního. Žádní vaki se nekradou kolem stromů, aby jí něco vyvedli. Nějaký nejapný žertík.

Zhluboka se nadechla a zase vydechla. To se stává jen ve starých příbězích, které jí mummo tolikrát vyprávěla. Jsou to pouhé povídačky, s realitou nemají nic společného. V Metsan Valo nebyla snad deset let... Není divu, že jí ty staré pověsti běží hlavou, hlásí se v podvědomí. Je naprosto logické, že se jí o nich zdálo.

Anni se pomalu vracel klid, ale věděla, že teď už neusne. V Paříži, kde žila posledních deset let, se pomalu blíží poledne. Jejím tělu bude chvíli trvat, než se změně času přizpůsobí. Vzpomněla si na madame Troiveauovou, která v její ulici provozuje kavárnu, kde se Anni každé ráno zastaví na kávu. Chuť kávy s mlékem téměř cítí na jazyku. Jestlipak madame Troiveauová bude Anni dnes postrádat? A co monsieur Bertrand, který Anni vidá každý den venčit psa? Položí si otázku, kde dnes ráno asi je? Anni si povzdychla. Nejspíš ne. Její pařížská čtvrť se dnes probudila k životu bez ní. Byla jejím domovem téměř deset let. Ale když se Anni rozhlédne po svém zšeřelém pokoji, ví, že i tohle je její domov. A ten pocit je o to intenzivnější, že Metsan Valo je dům jejích předků.

Zahalila se do županu a vklouzla do pantoflí. Kávu s mlékem vaří i jiní, nejen madame. Procházela tichým domem – vzala to dolů po schodech a do kuchyně. Velkými okny v obývacím pokoji svítily dovnitř hvězdy a Anni se při vzpomínce na ten sen zachvěla.

Našla kávová zrnka a naplnila konvici vodou. Brzy se už kolem šířila vůně. Anni si kávu nalila do svého oblíbeného hrnku, přidala trochu smetany a vydala se do obývacího pokoje. Původně se chtěla uvelebit na pohovce, ale pak si to rozmyslela. Ne, naprosto vyloučeno. Z pohovky si vzala hebký pléd a odhodlaně zamířila přes pokoj k francouzským dveřím, odsunula zástrčku

a otevřela je dokořán, snad až trochu příliš dramaticky. Půjde ven. Ani děsivý sen ji nedokáže přimět, aby utekla od toho, co je její. Co patří její rodině. Žádní imaginární vaki ji odtamtud nevyženou.

Energicky vyšla na verandu, usadila se v jednom z dřevěných křesel, kterých tam v úhledné řadě stálo hned několik a od nichž se otevírá vyhlídka na pažit a jezero, a přikryla se plédem. Z hrnku do studeného vzduchu stoupala pára. Anni se pozorně zadívala do lesů. Nic, co by jí nahánělo strach. Jen věkovité, mohutné stromy, které vždycky pokládala za své ochránce. Zhluboka se nadechla. Vtom uslyšela, že v dálce zavyl vlk. Žalostně. Anni prošlo hlavou, jestli vlastně netruchlí spolu s ní.

Po doušcích pomalu pila kávu a pozorovala, jak se krajina probouzí. Když se na obzoru objevilo první světlo, ptáci spustili ranní písně. Uviděla pohyb v trávě, kde její malí obyvatelé začínali běžný den. Ranním vzduchem se rozlehl dlouhý osamělý výkřik potáplice, na který odpověděla jiná, o něco dál. Anni si ten hlas užívala. K tomuto místu neodmyslitelně patří, nikde jinde ho ještě neslyšela.

Přihlížela, jak se přátelské šedo-bílé kanadské straky snášejí na krmítko, zobou semena a vděčně pípají. Jako malá sedávala na verandě, nehybná jako sloup, a na natažené dlani držela několik burských oříšků. Straka nejdřív opatrně zakroužila kolem, ale potom k ní přilétla, posadila se jí na prsty a burák si vzala. Anni doposud cítí její ostré drápky a váhu, když se snažila rukou nepohnout, aby ji nevyplašila.

Obloha se pomalu prosvětlovala, a jak minut přibývalo, ranní šed' přecházela v teplejší odstíny. Anni postřehla v lese nějaký pohyb – cosi tam rychle cupitalo. Že by vaki? S přibývajícím světlem se její přesvědčení o jejich existenci očividně vytrácelo. To

si jenom s její hlavou pohrály staré legendy, které má v paměti. Nic víc. Když se Anni podívala pozorněji, uviděla, že v trávě poskakují čipmank, veverka s černými a hnědými pruhy. Anni se usmála. *Vaki* – to zrovna.

Když se vrátila do domu, aby si dolila kávu, neslyšela, že hvozdem se rozléhá smích.

Kapitola třetí

„Jsem tady už tři a půl minuty, a za á, ještě jsem nedostal nic k pití, a za bé, ani jsem tě neobjal. Co je tohle za přivítání?“

Theo.

Anni si četla na verandě, když ji jeho zvučný hlas vytrhl z děje příběhu a vrátil ji do přítomnosti. Knihu upustila a vyskočila z dřevěného křesla. Byl tam a ve vybledlých džínsech a pruhovaném svetru vypadal, jako by právě vystoupil z reklamy módního návrháře Ralph Lauren.

Už ho neviděla déle než rok.

„Jak to?!“ zvolala, běžela ke svému dvojčeti a pověsila se mu na krk. „Měls sem přijet až zítra!“

„Jsem tu dřív,“ řekl, políbil ji na tvář a pak se odtáhl. „Dovol, ať se na tebe podívám! Už je to tak dlouho. Máš jiné vlasy!“

Anni zvedla ruku, pramen vlasů odhrnula z obličeje a provinile se usmála. „Nabarvila jsem si je sama, než jsem odjela. Nepřehnala jsem to?“

„Vypadá to nádherně! Ta zrzavá se mi líbí. Když jsme byli malí, vždycky jsi v létě měla takový šílený melír. Takže vlastně ses jenom vrátila ke své přirozené barvě.“

Anni zalil pocit blaha. Když vyrůstali, byli nerozluční. Anni a Theo. Jeden pro druhého představoval klidnou zátoku v nekonvenční, tíživé atmosféře jejich dětství. Než začali chodit do školy, matka je každých pár let stěhovala z místa na místo; pokaždé ji totiž někam jinam zavedl nějaký nový zájem: když ji zaujalo jiné náboženství nebo – a to dost často – nějaký muž. Jejich otec ve hře nikdy nebyl. Snad proto Anni a Theo nosili příjmení své matky, Hallovi, ne otce, s nímž se nikdy nesetkali. Anni se na něj přestala ptát ještě jako dítě a potom na něj, popravdě řečeno, nikdy nemyslela. Zařadila ho do kategorie „dárce spermatu“ a přešla k další životní etapě. Byl pro ni stejně neskutečný a imaginární jako příběhy, které jí vyprávěla mummo.

Zato Metsan Valo tu byl vždycky. Tam se mohli uchýlit. Anni a Theo v tomto domě, připomínajícím pevnost, strávili takřka každé léto svého života, zatímco jejich matka odjela malovat do Francie nebo na kurz vaření do Itálie či žila s tím svým nejnovějším na jeho lodi v Karibiku.

Theo nyní vzal Anni za ruku a vedl ji francouzskými dveřmi zpátky do kuchyně.

„Jaká byla cesta?“ zeptal se jí, otevřel lednici a strčil dovnitř hlavu.

„Dlouhá,“ řekla Anni. „Ještě jsem si na nový čas úplně nezvykla. Přijels autem?“

„Přiletěl jsem, a to byla chyba,“ vykládal, sundal víko z krabičky se zbytkem jídla, přičichl k němu a položil ho zpátky na polici. Dveře lednice zavřel. „Vždycky zřejmě zapomenou, že O'Hare je desátý kruh pekla. Když jsem se do letadla konečně dostal, byl bych mohl přísahat, že jsem na 7B viděl Hannibala Lectera.“

Anni vybuchla v smích. Theo jí odjakživa dovedl zlepšit náladu. Vždycky tu roli hrál – dokonce i když byli dětmi. Kdykoli

Anni něco vyvedlo z rovnováhy a dělala si těžkou hlavu kvůli maličkostem, měla strach a úplně zbytečně se kvůli něčemu trápila, právě *Theo* jí vždycky pomohl. Představuje pro ni jakési záchranné lano, které ji váže k realitě, když ji proud unáší pryč.

Chvilí se mu dívala do očí. Právě *to* teď udělal, a úmyslně. Nezávazná konverzace, žertování, smích. Přestože se ve vzduchu vznášelo něco většího, něco nevysloveného a tak bolestného, že si oba z hloubi duše přáli, aby to tam nebylo.

Anni mu to viděla v očích; myslel na totéž. Sevrhel ji v náručí a Anni cítila, že *Theo* vzdychl a zavzlykal. To osvobodilo city, které v sobě potlačovala. Stáli tam dlouho a jeden druhému doslova plakali na rameni.

„Chystala jsem se, že tady zůstanu několik měsíců,“ vykládala přes slzy Anni. „Už jsme to měly všechno zařízené. Požádala mě, abych přijela, a já už byla málem na odjezdu.“

„Já vím,“ zašeptal.

Objímali se, dokud jim slzy nevyschly a nezůstala jen láska.

Nakonec si *Theo* odkašlal. „Potřebuju kapesník, nebo to špatně dopadne,“ zachraptěl. Odtáhli se a usmáli se na sebe. „Ale ono už to vlastně špatně dopadlo...,“ dodal a sáhl pro papírovou utěrku na pultě.

„Mluv sám za sebe,“ řekla Anni.

„Je to opravdu konec jedné éry, jestli můžu přidat ještě jedno klišé,“ poznamenal *Theo*, znovu otevřel lednici a vytáhl pivo a lahev vína. „Měl jsem v úmyslu sáhnout po lahvi s vodou, ale k čertu s tím. Někde je už pět, ne?“ Anni nalil sklenici vína, sám si otevřel pivo a zhluboka se napil.

„Pověděla ti, že je nemocná?“ zeptala se Anni.

Theo zavrtěl hlavou. V obličejí se mu mihl smutek, ale stejně tak rychle zmizel.

„Byl bych ti to dal okamžitě vědět.“

Samozřejmě že by to udělal, pomyslela si. To byla hloupá otázka. Anni a Theo toho spolu mnoho nenamluvili od té doby, co se dozvěděli, že jejich babička zemřela. Ten šok jim oběma vyrazil dech a shodli se na tom, že to proberou mezi čtyřma očima v Metsan Valo, v domě, který pro ně oba tolik znamená.

„Byl jsem k ní nejbliž, pokud se to bere zeměpisně,“ pokračoval Theo. „I když máma vlastně byla ještě blíže, když má dům ve Whartonu. Ale jak často tam v poslední době bývá? – To ví jen bůh. Dalo by se říct, že jsem k ní měl nejbliž ze všech normálních lidí. Býval bych si mohl zařídit, abych tu byl, když...“ Slova se vytratila a přišel vzlyk. Zakryl si oči papírovou utěrkou. „Býval bych tu byl.“

„Já vím,“ řekla Anni.

Theo přikývl. „Nechali bychom všeho a spěchali sem. Dokonce i Velká Edie s Malou Edie.“

Anni na něj minutu mžourala, než jí ten žert došel. „Myslíš máma a teta Gloria?“ vypískla a rozesmála se. „To jsi vystihl dokonale.“

„Když byla mummo nemocná, ty dvě by dům do pěti minut změnily k nepoznání.“

„Přesně tak!“ zvolala Anni. „A kdybych sem pak přijela, zjistila bych, že se mi v pokoji zabydlela rodinka jezevců.“

Žertovali, ale něco pravdy na tom bylo. Anni a Theo si vždycky uvědomovali, že jejich matka a její sestra v sobě mají něco z jiného světa, něco, co vězí hluboko v jejich duši a psychice.

Už od raného dětství provázel Anni a Thea pocit, že s tím, kdo o koho pečuje, je to u nich naopak a právě *oni* se musí starat o svou matku. Při její křehkosti se zdálo, že ji svět může kdykoli zničit. Anni utkvěl v paměti okamžik, kdy si to uvědomila poprvé: Přecházeli hlavní ulici ve Whartonu, kam se přestěhovali v době,

kdy dvojčata začala chodit do školy. Bylo jim pouhých pět let. Jejich matka žila v blažené nevědomosti a to se vztahovalo na vše, co se kolem dělo, včetně takové maličkosti, jakou je dopravní ruch. Anni a Theo ji přesně ve stejnou chvíli stihli chytit za ruce, aby nevešla do vozovky, kde by ji srazilo auto. Dvojčata se na sebe tehdy podívala a oběma bylo jasné, na čem jsou.

Ale roli tu hrálo i něco jiného, něco hůř pochopitelného než křehkost a roztěkanost jejich matky. Něco v její povaze. Dvojčata na to však nikdy nedokázala přesně ukázat prstem. Jakási zranitelnost... Časem se oba přestali snažit přesně to popsat. V dospělosti, když byli oba z domu a sami si utvářeli svůj život, jim to připadalo méně hrozné – nebudilo už to tak bezprostřední obavy. Ať se matka protlouká životem, jak se jí líbí, a toulá se ve své pohádkové říši hippies. Už to s nimi tolik nesouvisí. V posledních letech to Anni přirovnávala k tomu, jak se asi cítí rodič, když dítě vylétá z hnízda a vydává se na vlastní cestu životem. Ano, stále ještě si děláte starosti, ale musíte věřit, že si dovede poradit bez vás. A právě *tak* je to nyní s jejich matkou. Theo to viděl stejně.

Přešli teď k velké pohovce a usadili se na měkké polštáře.

„Je to opravdu divné, být tady bez mummo,“ poznamenal Theo a vzdychl.

„Toho názoru jsou asi všichni.“ Zachvěla se a usrkla vína. „Přínejmenším Martin a Meri. Obzvlášť oni. Mám tady z toho úplně jiný pocit. Včera v noci jsem tu byla sama. Vystrašil mě zlý sen.“

Theo se zašklebil. „Není divu. Máš pravdu, je to tu jiné. Tak nějak prázdné. Jako by duch domu odešel. Být tu sama první noc muselo být příšerné. Měl jsem za tebou přijet včera. Nechápu, na co jsem myslel.“

„Taky jsem to nedomyslela,“ řekla Anni. „Kdybych přiletěla do Chicaga, mohli jsme sem jet spolu.“

Theo zavrtěl hlavou. Jasně modré oči se mu leskly slzami. Přejel si rukou světlé kudrnaté vlasy. „Tak to dopadá, když odejde srdce rodiny,“ řekl. „Nikomu to nějakou dobu pořádně nemyslí.“

„Synku, teď jsi trefil hřebíček na hlavičku.“ Martin stál v kuchyni s Meri. Anni je neslyšela přijít.

Theo se zvedl, přešel přes pokoj a jednoho po druhém je objal. „Vaše babička věděla, že lidé teď nebudou uvažovat jasně.“ Martin si vyměnil významný pohled se svou manželkou. „Proto něco promyslela za vás. A z toho důvodu jsme si teď s vámi přišli promluvit.“

„Co kdybychom se na to posadili?“ navrhl Meri a ukázala na velký jídelní stůl.

Ve vzduchu bylo tolik energie, že div nesyčel. Anni a Theo si také vyměnili pohled, zamířili ke stolu a posadili se.

„Je to všechno hrozně dramatické,“ řekl Theo, ale byla to spíš otázka než konstatování.

Martin si odkašlal. „Chtěli jsme s vámi dvěma mluvit dřív, než dorazí ostatní.“

„O čem?“ zeptala se Anni.

„O tom, co si vaše babička přála, děvenko.“

Seděli chvíli v tichu, dokud si Martin znovu neodkašlal. Anni bylo jasné, že jsou oba nesví. Že mají problém o tom vůbec začít mluvit.

„Když vaše babička onemocněla, přišla za námi, aby nám sdělila svá poslední přání a co bude třeba zařídit,“ pravil konečně Martin.

„Měl jste nám dát vědět, že je nemocná,“ vyčetl jim Theo. Oči měl plné slz. „Proč jste nám to nezavolali?“

Martin se mu podíval do očí, ale Meri uhnula pohledem. „Vysloveně nás o to požádala,“ odpověděl Martin. „Nechtěla, aby sem

lidé jezdili, zahrnovali ji pozorností a zdržovali se tu. To se vás dvou tolik netýká. Hlavně ostatních.“

„... mámy,“ neslyšně vyslovila Anni směrem k Theovi. Přikývl.

Meri sáhla do přední kapsy zástěry a vytáhla obálku. „Sepsala svá přání,“ řekla. „Seděli jsme právě tady, a když jsme domluvili podrobnosti, dala to na papír, abyste věděli, že to vychází od ní, ne od nás.“

Theo se na ně díval přimhouřenýma očima. „Proč bychom si to měli myslet?“

Meri vrhla letmý pohled na Martina. „Některé věci, které se tu vysloveně uvádějí, jsou poněkud nezvyklé.“

Chvilí bylo ticho, než si to srovnali v hlavě.

„Co třeba?“ zeptal se Theo nakonec. „Přeje si snad nějaký pohanský pohřeb, kde musíme všichni tancovat nazí v lese? Protože v celém Whartonu nemají tolik repelentu proti komárům, abych s tím mohl souhlasit. Ne a ne.“

Anni se musela rozesmát. Dokonce i Martin s Meri se zazubili. Milý Theo. Zase se mu podařilo zahnat napětí.

Martinův úsměv se vytrácel, když tu obálku bral od manželky. „Když to formuluješ takhle, pak ta přání zas tak úplně divně nezní. Annalise, vaše babička po tobě chce, abys napsala nekrolog.“

Z obálky vytáhl několik papírů a podal jí je. „Uchystala ti data, fakty – všechno: kdo, kdy, proč a kde. A ty tomu máš dodat šťávu.“

Anni se podívala na stránku a usmála se na babiččin úhledný rukopis. „To snad dokážu,“ řekla.

„Chce, aby sem někdy v příštím týdnu lidé mohli přijít,“ pokračovala Meri. „Je na vás dvou, který den vyberete; záleží na počasí. Bude tady velký ruch a chceme, aby bylo hezky. O občerstvení se postarám já, takže tím se nemusíte zatěžovat.“

„Zatím to na žádná divná přání nevypadá,“ podotkl Theo.

Martin se usmál. „Jen počkejte. Pokud jde o místo jejího posledního odpočinku, podle svého přání už byla zpopelněna.“

Anni a Theo přikývli. „Ano, před lety jsme o tom mluvili. Věděli jsme, že si to přeje, až ta chvíle přijde.“

„Jen to, co si přeje, aby se udělalo s popelem, nás trochu zaskočilo.“

Anni a Theo zůstali dlouho zticha.

„Urna s jejím popelem je v malém kajaku. Velkém asi jako dětská hračka. Nechala ho vyrobit před několika měsíci. Vy dva ho máte vzít spolu s několika jejími nejdrahocennějšími věcmi na jezero a tam... ho zapálit.“

Anni a Theo na něj zírali s otevřenými ústy.

„Paní z Metsan Valo si přeje vikingský pohřeb,“ pravil Theo se širokým úsměvem. „Neskutečné.“

„Ano, vlastně ano.“

Na Theově širokém, ďábelském úsměvu, vážném výrazu Martina a Meri a samotné té představě, že loďku s popelem mummo zapalují, jako by šlo o dávný vikingský pohřeb, bylo něco, kvůli čemu Anni málem vybuchla smíchy. Šlo o jeden z těch momentů, kdy je smích vyloženě nepatřičný, jako třeba v kostele. Snažila se ho zadržet a tvářit se naprosto vážně, jak je u daného tématu náležité, ale prodral se na povrch – a pak už ho zastavit nedokázala. Ostatní se přidali a ona se smála, až jí tekly slzy, a v jednu chvíli si opřela hlavu o Theovo rameno.

„Tak tohle je to velké neobvyklé drama, o které jste se s námi chtěli podělit?!“ vykvikla konečně. „To pro mummo s radostí udělám. Na její počest.“

„Dobře, ale jak to provedeme?“ zeptal se Theo, hleděl oknem na jezero a mhouřil oči. „Asi bychom si mohli vzít kánoe. Nebo

lodku. A ten malý kajak táhnout za sebou, dokud se nedostaneme dostatečně daleko.“

„Jak ho zapálíme uprostřed jezera? – Plamenometem?“ Anni se rozesmála ještě víc.

„Dobře víš, že to zákon zakazuje,“ namítl Theo a z ramene shodil nějaké neviditelné smítko.

„Už vidíš ty titulky? ‚Vnoučata zatčena při bizarním pohřebním obřadu.‘ Celá vina za to padne na tebe. To ti můžu předpovědět už teď.“

Anni si otírala oči, ale uvědomila si, že Meri a Martina smích přešel a znovu se tváří vážně. Opět zneklidněli.

„Takže tím to nekončí?“

„Vaše babička pojala poslední vůli formou videa,“ odpověděla Meri a málem zvedla oči k nebi. „Proto si přála, abyste se všichni tady a teď shromáždili dřív, než bude pohřeb nebo smuteční slavnost nebo cokoli jiného. Zítra večer, až sem dorazí zbytek rodiny, její právník video přiveze, abyste se na ně mohli všichni společně podívat.“